

KÄRANDE

TDCF Förlag AB, Box 623,

301 16 HALMSTAD

Ombud: advokaten Olof Jisland, Advokatfirman

Vinge KB, Box 11025, 404 21 GÖTEBORG

SVARANDE

Malindab AB, c/o L.,

Skrinnarvägen 8, 633 59 ESKILSTUNA

SAKEN

marknadsföring av företagskatalog

DOMSLUT

1. Marknadsdomstolen förbjuder Malindab AB vid vite av fyrahundratusen (400 000) kr att vid marknadsföring av företagskataloger

- a) uppge eller på annat sätt ge sken av att man representerar TDCF Förlag AB eller dess katalog Lokaldelen,
- b) utnyttja TDCF Förlag AB:s katalog Lokaldelen genom att hänvisa till den som sin egen,
- c) i order eller i andra trycksaker ange Din Lokaldel eller annat med Lokaldelen förväxlingsbart kännetecken,
- d) tillställa någon order eller annonskorrektur avseende kataloginföranden som inte uttryckligen har beställts.

2. Malindab AB förpliktas att ersätta TDCF Förlag AB dess rättegångskostnader med femtiotvåusenethundraåttio (52 180) kr, varav 50 000 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för Marknadsdomstolens dom till dess betalning sker.

YRKANDEN

TDCF Förlag AB (TDCF) har yrkat att Marknadsdomstolen meddelar förbud mot Malindab AB i enlighet med vad som anges i punkten 1 i domslutet.

TDCF har vidare yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Malindab AB (Malindab) har bestritt TDCF:s yrkanden.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

Parterna har anfört i huvudsak följande.

TDCF

Vid marknadsföring av sin katalog Din Lokaldel ger Malindab på olika sätt sken av att representera TDCF och dess katalog Lokaldelen. Detta sker genom att man använder samt i annonskorrektur och andra trycksaker anger det med TDCF:s katalog förväxlingsbara namnet Din Lokaldel. Härigenom utnyttjar Malindab på ett otillbörligt sätt namnligheten mellan TDCF:s och Malindabs kataloger för att dra nytta av TDCF:s goda renommé. Vidare tillställer Malindab olika företag annonskorrektur och order avseende införanden i Din Lokaldel utan att införande uttryckligen har beställts. Härigenom vilseleder Malindab företagen om deras betalningsskyldighet och om sin katalogs kommersiella ursprung. Malindabs agerande är otillbörligt och strider mot marknadsföringslagen (1995:450) och skall därför förbjudas.

TDCF ger sedan flera år ut olika lokala telefon- och företagskataloger vid namn Lokaldelen. Katalogerna innehåller telefonnummer till privatpersoner och företag i en viss stad. TDCF:s affärsidé är att sälja medverkan i dessa kataloger till företag, som kan medverka med olika former av införanden, t.ex. regelrätta annonser eller en större ruta där företagets uppgifter framgår tydligare än annars. Försäljningen av införanden i Lokaldelen sker bl.a. med hjälp av samarbetsavtal mellan TDCF och ca 350 lokala och regionala företagar- och köpmannaföreningar. I syfte att anpassa katalogen till de lokala förhållandena på en ort bildas en katalogkommitté bestående av representanter för TDCF och representanter för föreningarna. TDCF utger viss ekonomisk kompensation för detta arbete.

TDCF:s katalog Lokaldelen är starkt inarbetad på marknaden sedan 16 år tillbaka. TDCF, vars tidigare firma var Lokaldelen i Norden AB, är en av de äldsta katalogutgivarna i landet. Katalognamnet Lokaldelen har funnits i snart 20 år. De flesta företagare i Sverige känner därför till TDCF och dess katalog Lokaldelen. TDCF:s anseende på marknaden är mycket gott. TDCF har även inregistrerat namnet Lokaldelen i Sverige som bifirma, varför TDCF har ensamrätt till näringskännetecknet Lokaldelen genom firmaregistrering och inarbetning.

Den andra stora aktören på marknaden för företagskataloger är Din Del AB. Det finns också en mängd andra mindre aktörer. Ett stort problem för branschen är att den har drabbats av ett flertal oseriösa aktörer som tillämpar oseriösa försäljningsmetoder. Detta kastar en skugga över hela branschen och därigenom också på TDCF. Vidare är företagare som har betalat för medverkan i en företagskatalog, även om det visar sig att företagskatalogen inte ges ut, oenägna att köpa medverkan även i Lokaldelen.

Ett mycket stort antal företag, ofta gamla kunder hos Lokaldelen, har hört av sig till TDCF med klagomål om att deras medverkan i Lokaldelen – eller vad de trott har varit deras medverkan i Lokaldelen – helt plötsligt blivit mycket dyrare. Det som brukar kosta ett par tusen kronor kostar helt plötsligt 12 000 kr eller 16 000 kr enligt den faktura de har fått. De kanske har försökt ringa till något av de nummer som står på orderbekräftelsen eller fakturan, men det är aldrig någon som svarar. Företagarna har trott att de har haft med Lokaldelen att göra och känner sig lurade när det visar sig att så inte är fallet och de uppmanar TDCF att vidta åtgärder för att stoppa det oseriösa katalogföretaget.

I de fall där klagomålen har varit väldigt många beträffande någon viss aktör eller där TDCF har gjort bedömningen att agerandet från motparten har varit ovanligt besvärande t.ex. för att katalognamnet är väldigt likt Lokaldelen eller där företag hela tiden tror att det är Lokaldelen som agerar, har TDCF valt att i varningsbrev uppmana det oseriösa katalogföretaget att upphöra med sitt agerande. Så har skett i förhållande till Malindab.

Malindab utger sig på olika sätt för att representera TDCF:s katalog och vilseleder därigenom företag. Detta sker dels genom att katalognamnet, Din Lokaldel, är förvillande likt och förväxlingsbart med Lokaldelen, dels genom att representanterna hänvisar till företagets i fråga tidigare medverkan i Lokaldelen och önskar stämma av de gamla uppgifterna i katalo-

gen. Såvitt TDCF vet producerar Malindab inte någon katalog, utan säljer bara införanden i katalogen.

TDCF har på senare tid blivit kontaktat av flera företag, bl.a. Å. A:s Begravningsbyrå i Leksand, som beklagat sig över att man erhållit en order från Malindab utan att uttryckligen ha beställt införande i dess katalog. Malindab uppträdde vid kontakter med begravningsbyrån på ett sådant sätt att bolaget förväxlades med TDCF och Lokaldelen. Ordern, kallad "korrektur-order", var utformad på ett sådant sätt att den var ägnad att förmå begravningsbyrån att förväxla Din Lokaldel med Lokaldelen och därmed uppfatta att handlingen avsåg införande i Lokaldelen. Malindab har dessutom i ordern på ett iögonfallande sätt tryckt texten "Din Lokaldel", vilket är ett med TDCF:s katalog direkt förväxlingsbart namn.

TDCF har genom brev till Malindab den 6 juni 2002 uppmanat bolaget att upphöra med den otillbörliga marknadsföringen och bekräfta upphörandet skriftligen. Malindab har inte efterkommit uppmaningen.

Malindab

TDCF:s påståenden om Malindabs marknadsföringsmetoder saknar helt och hållet grund. Det bestrids att Malindab på något sätt ger sken av att företräda TDCF eller dess katalog. Självklart kan "Din Lokaldel" och "Lokaldelen" förväxlas. Likheter mellan de båda produktnamnen beror på att produktnamnen beskriver produkten. Om TDCF:s resonemang skulle täcka hela näringslivet skulle det bara finnas en bilverkstad, ett dagblad, en pizzeria etc. Det existerar flera katalogutgivare på marknaden med liknande nischer och koncept, varav de flesta har liknande katalognamn. Om förväxling sker mellan TDCF:s och Malindabs produktnamn beror det på ouppmärksamhet hos den som begår misstaget. Varken TDCF eller Lokaldelen finns angivet på någon av Malindabs skrivelser. Malindabs produktnamn, företagsnamn, organisationsnummer m.m. kan utläsas på samtliga skrivelser som lämnar bolagets kontor. Det har aldrig till bolagets ledning framkommit att någon av bolagets säljare utgett sig för att företräda något annat än just Malindab och Din Lokaldel. Det bestrids att Malindab skickar order, orderbekräftelser eller annonskorrektur till företag som inte uttryckligen har gjort någon beställning.

BEVISNING

TDCF har som skriftlig bevisning åberopat order med annonskorrektur ställt till Å. A:s Begravningsbyrå, en tidningsartikel ur Nya Wermlands-Tidningen "Annonsskojare i farten igen", utdrag ur Svenskt Näringslivs och tidningen Entreprenörs varningslista över annons- och katalogprodukter som näringsidkare på olika sätt har haft problem med, samt TDCF:s brev till Malindab. Vidare har TDCF såsom muntlig bevisning åberopat vittnesförhör med Å. A. och A. A.

Malindab har inte åberopat någon bevisning.

Å. A. har uppgivit följande. Han har varit egen företagare hela sitt liv och driver en begravningsbyrå i Leksand sedan 20 år tillbaka. Han blev uppringd från vad han uppfattade var Lokaldelen och tillfrågades om uppgifterna i katalogen beträffande hans företag stämde. Härefter skickades korrektur/order per fax. Han märkte då att det gällde en katalog som hette Din Lokaldel Dalarna. Eftersom han aldrig har sett något exemplar av den katalogen kryssade han över pappret och skrev "beställningen beivras" och faxade tillbaka handlingen till avsändaren.

A. A. har uppgivit följande. Han arbetar på Föreningssparbanken i Klintehamn. Han kom först i kontakt med Malindab genom att man ringde från bolaget och frågade om han hade fått ett fax med uppgifter som han skulle kontrollera. Han hade emellertid då inte fått något sådant fax. Sedermera kom ett fax med delvis felaktiga uppgifter som han korrigerade och faxade till angivet nummer. Härefter kom en räkning på omkring 7 000 kr. Han kontaktade då Malindab och meddelade att banken inte var intresserad av att medverka i katalogen. Malindab prutade då till halva priset och sedan till en tredjedel av priset. Rent praktiskt skulle det gå till så att banken ändå skulle betala in hela beloppet om 7 000 kr, sedan skulle de utfärda en kreditfaktura på mellanskillnaden. Han blev misstänksam av prutandet och det föreslagna tillvägagångssättet, kontaktade Svenskt Näringsliv och faxade till Malindab att banken inte var intresserad av någon medverkan i katalogen.

DOMSKÄL

Yrkande 1 a) – c)

TDCF:s yrkanden i denna del tar sikte på Malindabs användning av namnet Din Lokaldel. TDCF har gjort gällande att Malindab genom att använda detta namn utnyttjar TDCF:s inarbetning och renommé genom att hänvisa till TDCF:s katalog som sin egen samt också på ett otillbörligt sätt utnyttjar namnligheten mellan företagens kataloger. I målet är ostridigt att Malindab använder sig av katalognamnet Din Lokaldel.

De uppgifter som TDCF har lämnat om sin egen verksamhet och ställning på marknaden framstår som rimliga. Mot bakgrund härav och då Malindab inte framfört någon konkret invändning mot de sakomständigheter TDCF anfört i denna del, får dessa uppgifter godtas och läggas till grund för bedömningen. Av uppgifterna framgår att TDCF har varit verksamt på marknaden för företagskataloger under en längre tid. Produktnamnet Lokaldelen har härvid använts som benämning på företagskatalogen, som har utarbetats i samarbete med näringsidkare i den region eller ort som katalogen avser. Katalogen får därför antas vara väl känd bland dessa näringsidkare.

Vad gäller den påtalade marknadsföringen gör Marknadsdomstolen följande bedömning. På de handlingar benämnda ”korrektur-order” som tillställts bl.a. Å. A:s Begravningsbyrå och Föreningssparbanken i Klintehamn är "Din Lokaldel" den mest iögonfallande texten. Av förhöret med Å. A. framgår också att han vid telefonsamtalet från Malindab fick intrycket att han talade med någon angående fortsatt medverkan i TDCF:s katalog Lokaldelen. Härigenom får det anses utrett att Malindab i sin marknadsföring använder det med Lokal-delen klart förväxlingsbara namnet Din Lokaldel och på olika sätt ger sken av att representera TDCF eller Lokaldelen. Malindabs användning av katalognamnet Din Lokaldel innebär en uppenbar risk för att Malindabs katalog förväxlas med TDCF:s katalog och är ägnad att skapa oklarhet om Malindabs katalogs kommersiella ursprung. Marknadsföringen är i detta avseende vilseledande och därmed otillbörlig. TDCF:s yrkande 1 a) – c) skall därför bifallas.

Vid denna bedömning finner Marknadsdomstolen inte skäl att pröva om marknadsföringen även inneburit renommésnyltning.

Yrkande 1 d)

TDCF:s yrkande 1 d) tar sikte på s.k. negativ avtalsbindning.

Enligt 12 § andra stycket MFL får en näringsidkare inte tillstålla någon fakturor, inbetalningsaviser eller liknande meddelanden avseende produkter som inte uttryckligen beställts och därvid vilseleda mottagaren om dennes betalningsskyldighet.

De i målet åberopade handlingarna benämnda "korrektur-order" är enligt Marknadsdomstolens mening sådana liknande meddelanden som kan uppfattas som att beställning har skett och att betalningsskyldighet föreligger om inte mottagaren svarar.

Av Å. A:s och A. A:s uppgifter framgår att Malindab har skickat sådana handlingar till dem utan att något införande i Din Lokaldel uttryckligen har beställts. Även yrkande 1 d) skall därför bifallas.

Rättegångskostnader

Vid angiven utgång skall Malindab ersätta TDCF dess rättegångskostnader. TDCF har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader med 66 180 kr, varav 64 000 kr avser ombudsarvode.

Med hänsyn till målets omfattning och förhållandevis enkla beskaffenhet får TDCF, såvitt avser ombudsarvode, anses skäligen tillgodosett med 50 000 kr. Yrkandet i övrigt är skäligt och skall därför bifallas.

På Marknadsdomstolens vägnar

C H Fallenius

Ledamöter: Christer Fallenius, ordförande, Ingegerd Westlander, Jonas Häckner, Lars-Gunnar Mattsson, Marianne Reuterskiöld och Barbro Wickman-Parak. Enhälligt

Sekreterare: Malin Nyman